

Búcsú dr. Várnai György Tanár Úrtól

Sok kiválóan dolgozó, az ifjúság tanításában és nevelésében kiemelkedő munkát végző kémiantanár dolgozik hazánkban, de közülük csak nagyon kevés tesz szert országos ismertségre, és csak egy-egy olyan akad, akit az idő múlásával sem feledünk, neve és emléke tartósan fennmarad. Ezen kevesek közül is kiemelkedik **dr. Várnai György**, aki egész életét és munkásságát a kémiaoktatás fejlesztésének és a kémia megszerettetésének szentelte.

1950-ben kezdett tanítani Győrben, a Révai Miklós Gimnázium és Szerves Vegyipari Szakközépiskolában, vagyis ugyanabban az iskolában, ahol maga is diák volt. 40 éves kémiantanári tevékenység után innen ment nyugdíjba. Már pályája kezdetén nagy lelkesedéssel vetette bele magát a munkába. Minden újdonság érdekelte, amivel érdekesebbé, vonzóbbá tehetette a kémiaórákat. Rengeteg ötlete volt, és azok közül, amit lehetett, meg is valósított. Sokat kísérletezett, mert meggyőződése volt, hogy ezáltal sikerül a gyerekek érdeklődését felkelteni a kémia és a vegyészet szépségei iránt. Egy idő után már nemcsak saját iskolájában folytatta ezt a tevékenységét, hanem mint Győr-Sopron megye kémia szakfelügyelője a megyében tanító tanárokat is segítette ebben. Sok okos ötlettel, tanáccsal támogatta munkájukat. Később már az egész ország kémia tanító kollégái is

profitálhattak tudásából, hisz a Magyar Kémikusok Egyesületében szakmai és módszertani foglalkozásokat szervezett neves előadók részvételével.

Szívügye volt a kémiaoktatás, s így doktori disszertációját is szervesen kémiai és a kémia tanításának módszertanából írta. Tagja volt az ELTE Oktatási Szakbizottságának, amelynek feladata volt az 1970-es évek oktatási reformja számára tanterveket készíteni. Széles körű szakmai munkásságát mutatja, hogy 7 tankönyv szerzője, 5-nek a társszerzője, és 28 szakmódszertani cikket írt. A 16. Kémiaoktatási Világkonferencia (16th ICCE, Budapest, 2000.) egyik főszervezője volt.

De igazán a gyerekek érdekelték! Úgy látta, hogy a kémiaversenyek palettájáról hiányzott egy, a középiskolás évek elején történő megmérettetés. Ezért először 1969 tavaszán megszervezte Győrben – a Révai Miklós Gimnázium kémia tanárainak közreműködésével – a **Dunántúli Ifjú Kémikusok Versenyét**. Ez a verseny egyre népszerűbb lett, és nemsokára országossá terebélyesedett. Ma is működik, ez az **Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny** (Irinyi OKK). A versenyztetés következménye lett, hogy a kollégák egyre inkább igényelték a versennyel kapcsolatos tájékoztatást, segítséget kértek az arra való felkészítéshez. Így született meg dr. Várnai György szerkesztésével a **Kémiaversenyzők Híradója** című kiadvány, ami 1979 szeptemberében átalakult a **Középiskolai Kémiai Lapokká**. A Középiskolai Kémiai Lapok elnevezés választásakor az a felelősség vezérelte az alapítót, hogy a lap méltó társa legyen a Középiskolai Matematikai Lapoknak. Gyuri 1974-től alapító főszerkesztője volt a mai napig is nagy hatású KÖKÉL-nek, és így ő a **KÖKÉL szerkesztőbizottságának örökös tiszteletbeli elnöke**.

Munkásságát több kitüntetéssel ismerték el: Oktatásügy Kiváló Dolgozója, Kiváló Tanár, Nehézipar Kiváló Dolgozója, Dunántúli Kémiai Díj, Than Károly Emlékérem, Apáczai Csere János Díj, **Rátz Tanár Úr Életműdíj**.

Nekünk különösen fájdalmas a búcsú, hiszen hosszú-hosszú évekig együtt dolgozhattunk Gyurival az Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny versenybizottságában, az országos döntő zsűrijében és a Középiskolai Kémiai Lapok szerkesztőbizottságában, illetve a lap szerzőiként is. Sohasem felejtjük el Gyuri hozzáértő, lelkes, kitartó tevékenységét, amellyel az Irinyi-döntőket jól szervezetté és tanárnak,

diáknak egyaránt egy életre emlékezetessé tette. Ezen a versenyen az eredmények mellett elsősorban a kémia megszerettetése, az élményszerzés (pl. az ismerkedés, a város nevezetességeinek megismertetése) volt a cél. Gyuri nyugdíjasként sem szakadt el a kémiától, még sokáig aktívan dolgozott az Irinyi OKK szervezésében és a KÖKÉL szerkesztésében. A legutóbbi időkgig is minden olyan eseményen megjelent, ahol a kémia tanításával kapcsolatos megbeszélés vagy díjátadás történt. Utoljára a 2014. évi Rázt Tanár Úr Életműdíj ünnepségén találkoztunk. Semmi jel nem mutatott arra, hogy ez lesz az utolsó találkozásunk. Fájdalmas tudomásul venni, hogy már nem fogunk tudni vele beszélgetni például a Rázt Tanár Úr Életműdíj vagy a Richter-díj átadási ünnepségeken. Ezeken az eseményeken mindig feltűnt elegáns, szikár alakja. Öröm volt vele beszélgetni, értelemtől csillogó szemébe nézni. Soha nem panaszkodott, pedig neki is voltak gondjai, problémái. Minden érdekelte, ami a kémia tanításával kapcsolatos, naprakész volt minden erre vonatkozó kérdésben. Mindig megállapítottuk, hogy „Gyuri nem változik semmit, pont olyan, mint 40 éve volt, legyen így még száz évig!”. Sajnos a kívánságunk nem talált meghallgatásra, és eljött a búcsú perce.

Emléked, nemcsak a mi, de sok ezer tanár és volt diák szívében is élni fog!

Nyugodj békében!

Wajand Judit és Rózsahegyi Márta